

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралног развоја (" Службени гласник Републике Србије " број 10/13 , 142/14, 103/15 и 101/16) Члана 40 Статута Града Прокупља ("Службени лист" Општине Прокупље 15/18), и Одлука о измени одлуке о буџету града Прокупља за 2022 годину број:06-64/2022-02 од 20.06.2022 . године ("Службени лист " града Прокупља 25/2022) ,као и по прибављеном Решењу о давању претходне сагласности на Измену и допуну Предлога програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (број. 320-00-04681/2022-09 од 09.09.2022.године), Скупштина града Прокупља на седници од 03.10.2022. године, доноси :

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ГРАД ПРОКУПЉЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Географске и административне карактеристике: Град Прокупље се простире на површини од 759км², а број становника који живе на тој територији износи 44.419. Град Прокупље се налази на следећим географским координатама: 43° 13' г.ш. 21° 35' г.д., на надморској висини од 255 м, а број становника који живи на територији града Прокупља износи 27.333. Повољан географски положај и конфигурација терена условили су да најзначајнија средње балканска трансверзала која повезује Црно море са Јадранским, делом иде управо Топлицом, затим Косаницом и преко Косова и Метохије чинећи најкраћу везу између Моравско-вардарске долине и Јадранског мора. Овај путни правац, уз низ споредних, био је од прворазредног значаја за сва историјска и културна кретања у овом делу наше земље. Економски развој Важно је имати у виду да је досадашњи развој био наглашено једносмеран и окренут неселективној индустријализацији, запостављајући увелико значај комплетирања инфраструктуре и економског активирања расположивих ресурса који неспорно постоје у пољопривреди, минералним сировинама, водним, шумским и другим потенцијалима, као и атрактивним природним и другим вредностима од значаја за развој агроиндустрије. Насеља Град Прокупље је изузетно велика по пространству и има, поред самог града Прокупља, још 107 насељених места. По последњем попису из 2011 године просечна густина насељености је 64ст/км². С обзиром на велики број насеља на територији града Прокупља, велики је проблем решити инфраструктурне проблеме на целом подручју, нарочито у брдско-планинским насељима. У граду Прокупљу и приградским селима (где живи већи број становништва), нема изражених проблема у погледу путне мреже, снабдевања електричном струјом и телефонских прикључака, али у селима далеко од града постоје путни правци који нису асфалтирани, а има села код којих је напон струје веома слаб и не може да задовољи потребе становништва. Обзиром да се на територији града Прокупља налази већи број заштићених непокретних добара, Град Прокупље чини све напоре да се заштита одржи на задовољавајућем нивоу, као и да се унапреди. Један од највећих споменика је тврђава старог града на брду Хисар, односно остаци Југ Богданова тврђаве и цело брдо Хисар као околина око непокретног културног добра. Ради се доста и на обнови историјског и културног наслеђа и све активности тог типа су усмерене на следеће објекте: црква Светог Прокопија из X века, Југ Богданова или Латинска црква из XIV века, зграда града Прокупља, зграда Народног музеја, већи број споменика, манастир Ајдановац и археолошко налазиште Плочник у коме су нађени остаци из доба неолита.

Природни услови и животна средина: Природни услови и животна средина: Изузетно богат водни потенцијал – сагледан преко термо минералних подземних и текућих вода, као и вештачке бране са одређеним капацитетом воде (брана Бресница, брана на Растовничкој реци и бунари на локацији званој Хисар). Шумско богатство је изузетно важан природни ресурс и квалитетно пољопривредно земљиште

које представља важан потенцијал, поготово при планирању и развијању пољопривредних грана. Простор територије града Прокупља је посебно богат биљним и животињским светом који прати климатске прилике овог подручја.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Становништво Прокупље је градско насеље у Србији и седиште истоимене града и Топличког округа. Према попису из 2011. године, насељено место Прокупље има 27.333 становника (према попису из 2002. било је 27.673 становника, док је према оном из 1991. било 28.303), док цео град Прокупље према попису из 2011. године има 44.419 становника (према попису из 2002. било је 48.501). Миграције становништва из села и брзи пораст броја становника у градовима не прати адекватно инфраструктура, тако да сметлишта и мање дивље депоније додатно загађују земљиште као и животну средину. Поједина сеоска подручја брдско планинског карактера су пред изумирањем. Присутна је миграције из градског средишта ка већим републичким центрима, што има за тенденцију смањење броја становника за око 5% у последних 14 година. Знатан број становника града Прокупља се налази на привременом раду у иностранству. Град је суочен са израженом миграцијом становништва чије се заустављање може осигурати само осетним повећањем инвестиционих улагања. Тако би се иницирали конкретни програми убрзанијег развоја пољопривреде комбиновани са изградњом малих индустријских капацитета, привредних објеката и друштвене инфраструктуре на селу.

Становништво према старости и полу из 2011 године

	Пол	укупно (0- 4 до 85 и више)	просечна старост
Прокупље	С	44.419	42.3
	М	22.056	40.9
	Ж	22.363	43.7
Градска	С	27.333	39.4
	М	13.442	38.0
	Ж	13.891	40.6
Остало	С	17.086	47.0

Диверзификација руралне економије: Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године на територији Града Прокупља (пољопривредна газдинства)газдинства према другим профитабилним активностима у вези са газдинством има укупно-414; Прерада меса-28; Прерада млека-241; Прерада воћа и поврћа-105; Прерада других пољопривредних производа-30; Обрада дрвета-14 ; Активности у шумарству-22; Туризам- 2; Народна радиност-4; Производња енергије и обновљивих избора-1; Узгој рибе-2; Рад на основу уговора у области пољопривреде -19; Рад на основу уговора у другој области -2.

Рурална инфраструктура: У граду Прокупљу приоритетан је друмски саобраћај и делимично железнички, док ваздушни и речни такоређи не постоје. Једини магистрални правац који пролази кроз Прокупље је пут М-25 Ниш-Приштина који сада пролази кроз град на је од стратешке важности да се овај пут измести изградњом заобилазнице изнад Прокупља. Друмски саобраћај у општини одвија се на 359,50 км путне мреже и 220 км градских саобраћајница. Путну мрежу чине : - магистрални пут М-25 који пролази у дужини од 6 км кроз град и 26 км кроз 8 насељених места у граду. - шест регионалних путева који се ослањају на магистрални правац и са њим чине функционалну целину и исти 12 км пролазе кроз град, а са 92,5 км пролазе и повезују 41 насеље у општини. - 25 локалних путева укупне дужине 223 км. Карактеристике путне мреже у општини су следеће: - магистрални пут учествује са 8,9% у укупној путној мрежи, исти је асфалтиран, али је са великим успонима и оштрим кривинама и стање коловоза на путу је 70% незадовољавајуће. Пошто магистрални пут пролази кроз градско језгро, а Град је завршио са радовима на главној градској улици и претворила исту у пешачку зону, неопходно је приступити изградњи саобраћајне обилазнице око Прокупља; - регионални путеви учествују са 29% у путној мрежи и исти су у већем делу асфалтирани 96.5% а осталих 3.5% су са макадамским коловозом.

Стање путева је лоше на 52% а осталих 48% је задовољавајуће. Ради бољег повезивања Топличког, Расинског и Нишавског округа потребно је урадити 3 км регионалног пута Р-221 Клисурсица - Грџац. Такође треба реконструисати пут Р-223 Прокуље - Житни Поток у дужини од 28 км; - локални путеви чине 62,6% укупне путне мреже на територији општине и исти су асфалтирани на 41,1% дужине, туцанички на 57,1% и земљани на 1,8%. Стање локалних путева је на асфалтираном делу на 10% дужине у веома лошем стању а на макадамском делу на 60% дужине стање је незадовољавајуће - спајањем Штампано из Добричке и Моравске улице које чине део јужне обилазнице обезбедила би се боља веза са регионалним путем Р-221.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Подручје града Прокуља простире се на површини од 75.896 ха. Од ове површине пољопривредно земљиште заузима 45.083 ха или 60%, шума 26.895 ха или 35% и неплодно земљиште 3918 ха или 5%. Од површине пољопривредног земљишта 45083 ха, обрадиве површине су 81,6 % или 36,79 ха. Ова обрадива површина земљишта у граду подељена је на 210000 парцела што значи да је 1 ха обрадиве површине подељен на 4,3 парцеле. Овако уситњени поседи додатно угрожавају експлоатацију земљишта као и његову еколошку заштиту. Поменуте површине земљишта су 98% у приватној својини, а остатак је у државној својини. Укупно пољопривредно државно земљиште износи 6.924,9906 ха. Град Прокуље је укупно издало 426.60,84 ха у закуп од тога на бесплатно коришћење је издато 87.62,16 ха. Приватном својином земљишта газдује око 16585 домаћинстава, што по једном домаћинству износи око 2,8 ха земље. Домаћинства су насељена у 107 насеља. Земљиште по бонетској вредности креће се од прве до осме класе. Површина земљишта под првом класом 1%, друга класа 5,8%, трећа 17%, четврта 24%, пета класа 20%, од шесте до осме 32%. Земљиште поред река користи се за производњу ратарских култура, а у брдско-планинском подручју за гајење воћарских култура од којих водећу улогу имају шљива и вишња. За воћарску производњу постоје изванредни како природни тако и земљишни услови. Конфигурација земљишта је већим делом брежуљкаста до брдско планинска. Плитак и растресит педолошки покривач, олујне кише праћене грозковима, неправилна обрада земљишта, лош избор пољопривредних култура довели су до ерозије земљишта. Према количини падавина ово подручје може да се сврста у аридне. Од 1994 - 2004. године, просечно је пало око 580 мм падавина, а оне су смањене у односу на протекли период за 50 до 80 мм. Овако недовољне падавине које се периодично јављају и углавном су у облику плускира угрожавају подлогу као и високе температуре које се јављају у том периоду (у току вегетације биљака). Ублажавање суше наводњавањем је недовољно, јер од укупно обрадивих површина наводњава се око 1% и то нестручно, потапањем целе земљишне површине. Неконтролисаним увођењем одређених минералних ђубрива квари се структура земљишта као и хемијски састав земљишта што се одражава на повећање киселости земљишта (повећањем фосфорне киселине у земљишту). Велика и неконтролисана употреба хемијских средстава за заштиту биља и хербицида додатно загађују земљиште, водотокове, једном речју животну средину. Поједини пестициди остају и разлажу се по неколико година у земљишту. Неправилном употребом хербицида међамо биљну флору што се и те како одражава на квалитет и загађеност земљишта. Стање пољопривредних ресурса - У протеклом периоду на подручју града нису обављена значајнија улагања у примарну пољопривредну производњу, због чега није ни могло да дође до потпуније валоризације постојећих потенцијала. Деловањем низа фактора последњих 15 година долази до значајног пада како биљне тако и сточарске производње. Невољна кретања праћена су, с једне стране сталним смањењем активног пољопривредног становништва, погоршањем његове старосне структуре, а с друге стране смањењем обрадивих површина пре свега оних погодних за интензивну производњу. Како још увек пољопривреда има значајан удео у укупној привреди, то би у склопу општег развоја града Прокуља требало предвидети такву територијалну и гранску структуру која ће убудуће омогућити њен динамичнији развој. Значајно место до сада у пољопривреди општине заузимао је друштвени сектор. Најчешће се пословна сарадња друштвеног сектора са земљорадницима сводила на откуп пољопривредних производа што се невољно одразило на развој пољопривреде. У индивидуалном сектору доминантна је ситна робна производња, најчешће производња за сопствене потребе, а због недостатка радне снаге многа газдинства се гасе. При томе, тешко је предвидети обим пораста прости робне производње и ако она стварно представља економску нужност. Треба напоменути да је неопходна контрола плодности земљишта. Предлошке карте града треба што хитније урадити и исте проверавати сваке пете године. На основу података из педолошке карте пољопривредни произвођачи би правилно применили потребне

агротехничке мере којима се поправља структура пољопривредног земљишта и квалитет производа. У структури коришћења обрадивих површина дошло је до одређених промена тако да су површине ратарских и повртарских култура смањене у корист воћарских култура, док су површине под крмним биљем остале исте, а виноградарске културе су знатно смањене. Носиоци развоја пољопривредне производње на овом подручју су: 33 "Ђуровац-Аграр" Прокупље, "Кооператива" Ресинац, "Победа" Нова Божурна, Млекара "Калча" Шишмановац, Млекара "Река -Млека" Рељинац, и Компанија "Хиссар". У последњих неколико година све више се на тржишту појављују удружења пољопривредних произвођача. Основни правци развоја пољопривредне производње града Прокупља били би повећање и унапређење сточарства, крмног биља и одређених врста воћа и поврћа. Тиме би се најрационалније искористили постојећи потенцијали за обезбеђење потребних количина пољопривредних производа за локално тржиште као и пласман тржног вишка. Основу сточарске производње чине: свињарство, говедарство, овчарство, пчеларство, рибарство, козарство и донекле живинарство. Оријентација на развој сточарства захтева и улагање у мелиорације ливада и пашњака, повећање производње луцерке и детелине, као и концентроване сточне хране. Потребна сточна храна добијала би се повећањем приноса и коришћењих површина. Град је суочен са израженом миграцијом становништва чије се заустављање може осигурати само осетним повећањем инвестиционих улагања. Тако би се иницирали криветни програми убрзанијег развоја пољопривреде комбиновани са изградњом малих индустријских капацитета, привредних објеката и друштвене инфраструктуре на селу. Услови наводњавања - Највећа и најзначајнија река на територији града је свакако Топлица, највећу количину воде ова река има у марту због отапања снега, а најмању током лета и у септембру. Тада је цело подручје угрожено сушом, што се неповољно одражава на снабдевање становништва водом и неповољно утиче на биљну производњу. Због тога је веома битно да се успостави систем за наводњавање. Према резултатима пописа пољопривреде из 2011/2012. године на територији града Прокупља наводњавање земљишта према категоријама коришћења у пољопривреди : На 232 пг - Наводњавано земљиште је на 118 ха , на 184 Пг -оранице и баште 53 ха , воћњаци- Пг 58 и 64 ха , виногради- Пг 4 и 0 ха, ливаде и пашњаци - Пг 2 и 1 ха , остали стални засади - Пг 0 и 0 ха . Наводњавана површина ораница и башта према врстама усева: Жита и кукуруз за силажу има 32 ха и од укупне површине под усевом 0,6% , Шећерна репа 0, Сундокрет 0, Поврће, бостан и јагоде (на отвореном) има 11ха од укупне површине под усевом 18,7 % и остали усеви на ораницама и баштама има 11ха од укупне површине под усевом 0,7 % . Начини наводњавања и главни извори воде за наводњавање: Начин наводњавања површински 77,2 орошавањем 4,7, кап до кап 18,1. Главни извор воде за наводњавање - подземне воде на газдинству 61,9 , површинске воде на газдинству 10,6 , површинске воде ван газдинства 19,7, вода из водовода 2,8 и остали извори 5,0. Стални засади : Воћњаци - Пг : 4.901 и 4.565ха ; Виногради - Пг :963 и 173 ха ; Расадници- Пг: 4 и 2 ха; Остало - Пг: 9 и 2 ха. Расположено земљиште пољ. газдинстава према попису 2011 год. , Пг укупно- 5.548 , расположиво земљиште : Пг-5.540 , Ха -24.627 , коришћено пољ.земљиште--Пг -5.531, Ха -17.789 и некоришћено пољ. земљиште : Пг-2.086 , Ха-2.844. Друго земљиште : 1.Шумско -Пг 3.012 , Ха -3.233 ; 2.Остало земљиште -Пг5.240, Ха 759 и под рибањацима Пг -4 Ха -9,0 . Коришћено пољ. земљиште газдинства по категоријама : Пг - 5.531 , КПЗ укупни Ха -17.789 , Окућница : Пг- 2.927 , Ха -191, Ораница и баште : Пг-4.370, Ха -7.527 , Ливаде и пашњаци : Пг-2.553 , Ха -5.330.

Број регистрованих пољопривредних газдинства на територији града Прокупља за 2021 годину. (Управа за аграрна плаћања)

Организовани облик	Укупан број ПГ	Број активних ПГ
Пород.пољ.газдинство	3.452	3.140
Предузећа	16	15
Предузетници	7	7
Земљорадничке задруге	1	1
Пољ.газдин. са статусом правног лица	1	1
Научно истраживачке организације	1	1
УКУПНО	3.478	3.165

Вишегодишњи засади: Воћарска производња је почела интензивно да се развија на територији града Прокупља 1963.године. На територији града Прокупља вишња је најзаступљенија воћна врста и простире се на површини 2.085 хектара.Најпознатија сорта је Облачинска вишња чије површине задње две године

су у порасту због добре цене на тржишту. Шљива се простире на површини 2.049 ха. Заступљене сорте су : Стенлеј, Чачанска лепотица, Чачанска родна и Чачанска рана . Може се рећи да су све сорте добро прилагођене условима гајења и дају одличне резултате, док остале воћне врсте имају добре предуслове за успешно гајење. Винова лоза се простире на површини од 173 ха, и код индивидуалних пољопривредних произвођача површине су до 1 ха. Последњих 20 година драстично је смањена површина винове лозе . У селима где се традиционално гајила винова лоза - града Прокупља данас су углавном старачка домаћинства, што је један од разлога што је смањена површина под виновом лозом. Топлички регион представља одлично поднебље за гајење винове лозе , Доо Топлички виногради Гојиновац као правно лице засадили су 45 ха под виновом лозом (више сорти). По угледу на Топличке винограде очекујемо подизање нових засада винове лозе. Укупна површина под воћним врстама -4.565 Ха , Пг -4.901; Винова Лоза : Ха 173 и Пг - 963 (Извор РЗС) .

Површина под воћним врстама извор РЗС

	Врста воћа	Укупна површина у ха
1.	Јабука	211
2.	Крушка	51
3.	Брескве	8
4.	Кајсије	12
5.	Вишње	2.085
6.	Шљиве	2.049
7.	Ораси	41
8.	Лешници	11
9.	Кулива	4
10.	Малина	9
11.	Остало воће	82
12.	Остало бобичасто воће	1

Сточни фонд: Основу сточарске производње чине: свињарство, говедарство, овчарство, пчеларство, рибарство, козарство и донекле живинарство. Оријентација на развој сточарства захтева и улагање у мелиорације ливада и пашњака, повећање производње луцерке и детелине, као и концентроване сточне хране. Потребна сточна храна добијала би се повећањем приноса и коришћених површина. Објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству : -Кошеви за кукуруз са пг 3.613 ,број 3.683 ,Капацитет m³ има властити 46.717 и коришћени 23.221 ; Амбари са пг 3.342 ,број 3.386 ,Капацитет m³ има властити 34.143 и коришћени 17.660 ; -Силоси са пг 6 , број 6 ,Капацитет т има властити 155 и коришћени 41. Сточни фонд Града Прокупља чини 4.020 говеда од тога 2.602 крава, 5.642 оваца од тога 4.181 овце за приплод, 1.454 коза, 10.465 свиња од тога 442 крмача, стоке на испашу: 583 говеда, 2.950 овце, козе 638 , 66.349 кокоши ,518 патке ,288 гуске, 1.307 ћурке , 541 остале живине, 103 коња и 5.104 кошница (Извор РЗС).

Површине под крмним биљем, Објекти за смештај стоке у газдинству и Објекти за смештај кокошњака носивља (Извор РЗС)

површине под крмним биљем	укупно	мешавина трава	кукуруз за силажу	детелина	лудерка	остале крмне легуминозе	остало биље које се жање	сточна храна и остало коренасто и зељасто крмно биље	шг
	1.479	158	101	718	475	17	7	сх : 0 окзб: 2	1.867
Објекти за смештај стоке у газдинству	Објекти за смештај говеда				Објекти за смештај свиња				
	Пг	Број	Капацитет број места		Пг	Број	Капацитет број места		
			властити	коришћени 2011/2012			властити	коришћени 2011/2012	
	3.163	3.273	15.764	4.003	3.334	3.580	21.497	9.370	
Објекти за смештај кокошака носила				Објекти за смештај остале стоке					
Пг	Број	Капацитет број места	Пг	Број	Капацитет број места				
		властити	коришћени 2011/2012		властити	коришћени 2011/2012			
2.870	3.065	101.736	30.309	776	805	21.911	13.839		

Механизација, опрема и објекти: У току обављања пољопривредних радова 2011/2012 коришћени су једноосовински трактори око 2.629, двоосовински 3.570 и 121 комбајна. Објекти за смештај пољ. машина и опреме и хладњаче на газдинству : 3.101 Пољопривредно газдинство поседује Објекте за смештај пољ. машина и опреме , укупан број Објекте за смештај пољ. машина и опреме је 3.300- капацитет м²- властити 121.670 и коришћени 108.416 ; 3 Пољопривредна газдинства поседују Хладњаче ,укупан број Хладњача је 7 и капацитет м²- властити 2.355 и коришћени 390. Стакленици и пластеници на газдинству: Стакленици- пг: 1;број : 1; капацитет м²- властити -150 , коришћени -150 и пластеници - шг: 153 ; број : 177 ;капацитет м² - властити -25.293 , коришћени -23.563. Минерална ђубрива са 4.890 пг. употребљено на површини 9.898 ха ,врсти стајњак са 2.009 пг. употребљено на површини 1.835 ха, Течни стајњак и осока са 17пг. употребљено на површини 126 ха и средства за заштиту биља са 4.951 пг.третирана површина 8.965 ха.Сушаре - 5 пг поседују 5 сушара ,капацитет м³ властити 3.091, коришћени 3.086. Објекти за силажу има 49 са пг.42 , капацитет м³ властити 3.286 и коришћени 2.376.

Механизације и објекти (Извор РЗС)

Трактори	Једноосовински трактори			Двоосовински трактори	
	властити			властити	
Пг	укупно	старији од 10 година	коришћени у 2011/2012	Пг	укупно
2.686	2.744	2.715	2.629	3.377	3.545
Комбајни		властити			
Пг	укупно	старији од 10 година	коришћени у 2011/2012		
113	126	125	121		
Прикључне машине					
Берачи	Плугови	Тањираче	Дрљаче	Сетвоспремачи	Ротофрезе
47	3.413	1.225	2.380	88	182
Прскалице	Приколице	Косилице	Расутрачи минералног ђубрива	Расутрачи стајњака	Сејалице
1.235	2.571	1.255	618	55	417

Радна снага: Чланови газдинстава и стално запослени на газдинству према интервалима годишње радне јединице (РСЗ): укупно: ГРЈ-4.389 и лица-12.524; < 25% ГРЈ -641 и лица-6.332; ≥ 25 - < 50% ГРЈ -920 и лица-2.661; ≥ 50- < 75% ГРЈ - 886 и лица -1.477; ≥ 75 - < 100% ГРЈ -665 и лица -778; = 100% ГРЈ - 1.276 . Сезонска радна снага и лица ангажована на основу уговора према годишњој радној јединици и правном статусу газдинства: породична газдинства укупно ГРЈ-469, сезонска радна снага : ПГ -2.831, ГРЈ -440 ; лица ангажована на основу уговора ПГ -15 , ГРЈ-1 и газдинства правних лица/предузетника : сезонска радна снага ПГ -12 , ГРЈ - 27, лица ангажована на основу уговора ПГ -3 , ГРЈ 1.

Чланови газдинства и стално запослени на газдинству према полу и правном статусу газдинства и Годишње радне јединице ангажоване радне снаге у пољопривреди (Извор РСЗ)

Чланови газдинства и стално запослени на газдинству			На породичном газдинству
укупно	жене	мушкарци	укупно
12.524	5.294	7.275	12.416
На газдинству правног лица / предузетника			
укупно	жене	мушкарци	
108	23	85	
Годишње радне јединице			Пластеници
укупно	носиоци газд.	чланови пород.и рођ. који су обав.пољ.активност на газд.	стално запос.на газд.
	свега - жене	свега - жене	свега - жене
4.857	2.113 - 224	2.200-1.323	76-11
сезон.радна снага и р.снага под уговором			
469			

Структура пољопривредних газдинстава: Газдинство према броју условних грла : пг - 3.750 ; укупно -7.864 ; ≤ 4 уг-5.172 ; 5-9-316; 10-14-45 ;15-19-9; 20-49-9;50-99-1; 100-499-0; ≤ 500 уг-0.

Газдинства према величини годишњег пољопривредног земљишта и газдинство према броју условних грла (Извор РСЗ)

Укупно			≤ 1 ха		>1-≤ 2 ха		>2-≤ 5 ха		>5-≤ 10 ха	
пг	ха	без земљ.	пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха
5.548	17.789	17	1.484	972	1.405	2.087	2.007	6.332	526	3.468
>10 - ≤ 20 ха		> 20 - ≤ 30 ха		> 30 - ≤ 50 ха		>50-≤100 ха		100ха		
пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	пг	ха	
79	1.020	18	416	7	352	-	-	5	3.243	

Производња пољопривредних производа: Укупна обрадива пољопривредна површина износи 45.083 ха. Годишње се произведе око 13.500 т пшенице, 20.300 т кукуруза, 2.500 т јечам, 21.300 т шљива, 6.700 т вишње и преко 10.000 т другог воћа. Развијено је и сточарство, где се годишње откупи близу 1700 т меса крушне стокe. Пољопривреда је на прокувачком подручју значајан ослонац развоја општине и значајан чинилац егзистенције становништва. Заједничко је за све у примарној пољопривредној производњи да им је тренутно стање економски нарушено са тенденцијом да се погорша. Међутим, у складу са иницијативама заједнице, очекује се да ће пољопривреда добити своје место које по значају заслужује да постане важан учесник развоја граду. Агроиндустрија општине је у једном дужем временском периоду стагнирала. Предузећа из те области имају значајан пословни и тржишни реноме, али годинама послују са знатним економским и финансијским тешкоћама. Предузећа се морају консолидовати и програмски и технолошки и финансијски, с обзиром на број упошљених и релативно добре и здраве техничке капацитете. Она има могућности даљег развоја и кроз постојећа и кроз нова предузећа, али концепцијски треба да се усмери на производњу здраве хране, пића и напитака, јер она

све више долази до изражаја на светском и домаћем тржишту.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: У Граду Прокуњу постоје : удружења пчелара [Пчелица], удружење пчелара „Јастребац“, удружење виноградача [Тошница] из Прокуња , Пчеларска задруга Умац -Доња Тршава , Пчеларска задруга Топа Мед -Широке њиве и земљорадничка задруга [Ђуровац -Аграр], Задруге су у ранијем периоду успеле да могу успешно да обављају своју друштвену функцију у селима, запошљавањем младих високо-стручних кадрова обезбеђују интелектуалну масу за бржи трансфер технологије у пољопривредну производњу и утицај на развој културе, просвете, сеоског туризма и других облика живота у селу.

Трансфер знања и информација: Развој модерног сектора примарне пољопривредне производње и прерађивачке индустрије биће један од приоритета Стратегије локалног економског развоја града Прокуња, имајући у виду да је ово од великог значаја за одржање животног стандарда становништва. На основу стања на терену и свих постојећих информација, развој пољопривреде и села у граду Прокуњу треба, пре свега, да се ослања на следеће елементе: • Едукација пољопривредних произвођача - подразумева тренинге за произвођаче: упознавање са стандардима ЕУ у пољопривредној производњи, економика и организација пољопривредних имања (фарми), повећање броја пољопривредних имања и броја сарадника и презентација Стратегије развоја пољопривредне Републике Србије. Тренинзи би били реализовани од стране запослених у Одељењу за пољопривреду града Прокуња који су претходно савладали обуку тренера (TOT), као и предавања из струке од стране еминентних стручњака из појединих грана пољопривредне производње. • Промена структуре пољопривредне производње: Развој пољопривреде у будућности мора да подразумева повећање значаја култура за које постоје повољнији природно-географски услови и чија би производња могла да буде профитабилнија. Повећање производње вишње, јабуке и квалитетних сорти шљива су неки од конкретних циљева које би било пожељно постићи. • Специјализација у производњи. „Свајгарски“ карактер пољопривредне производње у граду је једна од њених доминантних одлика. То је последица дугогодишњег занемаривања пољопривреде на националном нивоу, где није постојала адекватна и усмерена пољопривредна политика. Специјализација у пољопривредној производњи је један од услова унапређења њене конкурентности, као и животног стандарда руралног становништва. То је дуготрајан процес, који се мора усаглашено спроводити на националном нивоу и на нивоу општине. У почетној фази овај процес подразумева усмеравање руралног становништва на производњу која је оптимална за дате услове производње, кроз едукацију, саветодавну и техничку помоћ. • Организовање органске пољопривредне производње. Под органском производњом се подразумева производња која је заснована на природним процесима и употреби органских материја. Овај вид пољопривредне производње у Србији још није довољно развијен, а може бити атрактиван због тога што је у великој мери извесно оријентисан и доноси већу зараду од конвенционалне производње. Имајући у виду значај који пољопривреда има у граду Прокуњу и још увек неусмерен карактер пољопривредне производње, органска производња може бити један од начина за подизање животног стандарда руралног становништва. • Укупљавање посела. То је важан елемент који треба да допринесе подизању нивоа продуктивности и смањењу трошкова производње у пољопривреди, с обзиром да је просечна величина посела у овом тренутку јако мала и не може да обезбеди услове за профитабилну, тржишно усмерену производњу и пласман примарних пољопривредних производа. • Савремене концепције унапређења пољопривреде подразумевају пре свега уређење пољопривредног земљишта кроз поступак комасације и мелиорације у циљу побољшања природних и еколошких услова на пољопривредном земљишту. Комасација обухвата правне, организационе, правне, економске и техничке мере које спроводи јединица локалне самоуправе. Град Прокуња би у наредном периоду требало да планским, организационим и техничким, правним и економским мерама спроведе комасацију као и мере побољшања квалитета физичких, хемијских и биолошких особина земљишта. Да би се ови циљеви постигли неопходно је израдити педолошку карту, као показатеља основних особина земљишта на основу које ће се користити и адекватна минерална ђубрива и пестициди. • Техничка помоћ пољопривредним произвођачима. Један од кључних услова за превазилажење екстензивног карактера пољопривредне производње и постизање специјализације у производњи, јесте подизање нивоа стручности пољопривредних произвођача. Такође, с обзиром да се као проблем учева да пољопривредна газдинства са територије општине у веома малој мери користе субвенције и повољне кредите Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, потребно је да се на општинском нивоу покрене акција упознавања са програмима финансирања, као и да се уочи да ли постоје проблеми везано за испуњење услова да се конкурише за те програме, као и на који начин они могу да се

превазиђу. • Осавремењивање механизације. Важан услов повећања продуктивности у пољопривредној производњи јесте набавка нове и савремене механизације, преко кредитне подршке Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, а и преко комерцијалних банака. • Бољи услови за финансирање пољопривреде. У оквиру Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде већ постоје програми који пружају кредитну и другу финансијску подршку пољопривредним газдинствима. Са таквим активностима треба наставити и уводити нове могућности финансирања пољопривреде, које би биле у функцији специјализације, модернизације и подизања нивоа конкурентности пољопривредне производње. • Продужење сезоне гајења воћа и поврћа. Један од важних елемената продужења сезоне јесте подизање нових стакленика и пластеника, за повртарске и поједине воћарске културе. • Успостављање система наводњавања. Могућности које пружа развијена хидролошка мрежа треба искористити за успостављање система наводњавања у граду. Један од начина финансирања оваквих пројеката треба да буду средњорочни и дугорочни кредити Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и комерцијалних банака, као и донаторска средства. • Развој прерађивачке индустрије. Прерађивачка индустрија мора да има много већи значај него што га сада има. Имајући у виду претходно наведене проблеме са којима се прерађивачка индустрија у Прокупљу суочава, нужно је да се што пре заврши процес реструктурисања и убрзаног развоја прерађивачке индустрије. Структура пољопривредне производње у граду указује на то да постоји одлична база за развој прехранбене индустрије која, међутим, у овом тренутку није довољно развијена. Нарочито је очљив недостатак капацитета за прераду воћа, иако територија града Прокупља поседује изузетне услове за гајење појединих сорти воћа (вишња, шљива и јабука). • Потребно је спровести и планско подизање нових засада са квалитетним и продуктивним сортама, дати већи приоритет јагодичастом воћу и обимнија производња садница са заштићеним географским пореклом (аутохтоне сорте). Неопходно је и подизање нових прерађивачких и складишних капацитета-хладњача и сушара по стандардима ЕУ. У смислу биотехнолошких иновација требало би подстакнути пољопривредне произвођаче за узгој нових биљних култура (индустријско и лековито биље) и животињских врста обзирајући да климатски услови то дозвољавају. Примена савремене технологије и механизације, као и увођење ЕУ стандарда у пољопривредној производњи (примена ИСО и ХИП стандарда) несумњиво би овај процес значајно убрзала. • Развој села. Највећа конкурентска предност села јесте обиље слободних локација за привлачење инвестиција, међутим, углавном без инфраструктуре (пут, гас, вода и канализација, телекомуникација и електрична енергија). Поред пољопривредних активности, села имају развојне шансе на плану активности везаних за рекреацију и одмор, тј. за развој сеоског туризма.

Програм мера подршке за спровођење

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРЕ И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подршке по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	200.000,00	0,00	70	0,00	0,00
	УКУПНО		200.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подршке по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	7.300.000,00	61	100.000,00	0,00
2	Одрживо коришћење пољопривредног земљишта	201.1	2.500.000,00	100	0,00	0,00
3	Подршка младима у руралним подручјима	303	1.900.000,00	65	100.000,00	0,00
4	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	304	400.000,00	60	100.000,00	0,00
	УКУПНО		12.100.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подршке по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	200.000,00	0,00	80	50.000,00	0,00
	УКУПНО		200.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	12.500.000,00
Планирана средства за директна плаћања	200.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	12.100.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	200.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за града Прокупља утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2022. годину, у укупном износу од 10.000.000,00 динара, која су одређена у Одлуци о измени одлуке о буџету града Прокупља за 2022. годину број: 06-26/2022-02 од 22.03.2022. године, раздео 5, програм 0101, активност 0002, функција 421, позиција 81/0, konto 451000 ("Службени лист" града Прокупља 13/2022), као средства за подстицај у пољопривредној производњи. Подршком за спровођење пољопривредне политике у локалној заједници утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2022. годину у укупном износу од 2.500.000,00 динара, која су одређена у Одлуци о измени одлуке о буџету града Прокупља за 2022. годину број: 06-26/2022-02 од 22.03.2022. године, раздео 5, програм 0101, активност 0001, функција 421, позиција 81/0, konto 423000 ("Службени лист" града Прокупља 13/2022). Потенцијални корисници мера подршке су регистрована пољопривредна газдинства са територије града Прокупља са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације. Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће: • модернизацији производње и јачању производне конкурентности: - повећање продуктивности газдинства, - смањење производних трошкова; • достизању националних и стандарда ЕУ на пољу: - заштите животне средине, - јавног здравља, - здравља животиња и биљака, - добробита животиња, - заштите на раду; • повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране; • побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава; • увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности; • побољшању квалитета производа уз ислуњавање националних и ЕУ стандарда у области безбедности хране и заштите животне средине; • очувању производње традиционалних производа; • повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма; • унапређењу непољопривредних делатности на сеоском подручју; • добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохода и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва. Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (Сл. гласник РС 41/09 10/13-др.закон i 101/16), органи аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.- 2024 и Стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Топличког округа из 2013.године. Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) - сточни фонд града Прокупља тренутно чини 4.020 говеда, од чега 2.602 крва. Сточарство у претходних пар година се постепено опоравља, модернизује и повећава се квалитет грла стоке. Виши степен раста је присутан у сектору млекарске производње у односу на друге видове производње. Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима. На подручју града Прокупља преовлађује гајење домаћег шареног говечета у типу Сименталца са око 90%, примитивне расе и мелези са 7%, а око 3% холштајн расе. Производне способности грла су различите. Унапређење сточарства у делу унапређења расног састава говеда на територији града Прокупља врши се за регистрована пољопривредна газдинства. Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се поправљање расног састава говеда на територији града Прокупља у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача власника квалитетних приплодних грла.

2.1.2. Циљевн мере: Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине: • подизање конкурентности производње и остварање тржишно одрживог произвођача; • обезбеђивање услова за уравнотежен развој газдинства; • боље коришћење расположивих ресурса; • јачање вертикалне интеграције у производњи млека и меса; • подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица регистрована у Регистру пољопривредних газдинстава, у складу са Законом о пољопривреди и руралном развоју и власници квалитетних приплодних грла, чија грла су контролисана од стране основне одгајивачке организације.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Да су корисник или чланови уписани у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава; Инвестиција се односи само на једно осемењавање по грлу; Корисник средстава треба да поседује пребивалиште и производњу на територији Града Прокупља и Уверење локалне пореске администрације да је измирен порез на локалном нивоу.

2.1.7. Специфични критеријуми: За реализацију ове мере корисник мора поседовати најмање 2 (два), квалитетна приплодна грла која су у репродукцији - производња.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: На основу директног субвенционог осемењавања, подстицај за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање говеда) је 70% од средњег годишњег приплодног грлу у периоду од 01.11.2021. све до трајања конкурса. Максимално је до 10 квалитетних приплодних грла која су у репродукцији - производњи.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржавних газдинстава за регрес на репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.12. Административна процедура: Конкурс расписује Градоначелник града Прокупља у складу са Програмом мере за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2022. годину. Реализација регресирања за репродуктивни материјал се спроводи на следећи начин: По објављивању конкурса за подношење захтева за регрес на основу изложених критеријума; Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови, прихватљиви трошкови, потребна документација и време трајања конкурса: Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду града Прокупља утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса и доноси Одлуку о испуњености услова. Средства ће одобријати порескићима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утврђеног датума пријаве за регресирање.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Извештај о физичкој и материјалној помоћи у пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији Града Прокупља произилазе из неповољне структуре пољопривредних домаћинстава. Уситњеност посела, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни инфраструктурни и смештајни објекти, слаба примена савремених технологија производње и увођење нових технологија. Тренутно постоји општи недостатак већих количина пољопривредних производа одговарајућег квалитета, посебно меса, воћа, поврћа и других производа који би се користили првенствено за задовољавање локалних и регионалних потреба. Такође, један од веома битних узрока неповољне конкурентности Прокупљачке пољопривреде јесте ниска продуктивност, која произилази и из неповољне техничке и технолошке опремљености газдинстава. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.- 2024 и Стратегијом развоја Вишавског, Пиротског и Топлицког округа из 2013.године. Преглед по секторима: Сектор - Млеко Најзначајнија грана сточарске производње је млекарство. У већини случајева, пољопривредна домаћинства имају 2-5 музних крава. Већина тих газдинстава нема сталних тржишних вишкова млека. Квалитет млека које се предаје млекарани маје на завидном нивоу. Постојећи објекти су стари и нису грађени према технолошким нормама. Заступљени су традиционални системи узгоја. Домаћинства која су се определила за специјализацију у оквиру овог сектора суочавају се са ограничењима у производњи - ограниченим капацитетом штала и/или недостатком земљишта за производњу хране за животиње. Сектор - Месо Мали број пољопривредних домаћинстава специјализован је за тов бикова. Она обично имају 10-20 грла у тову. Највећи број грла продаје се ради даљег това на специјализованим газдинствима у другим деловима Србије. Број савремених свињарских и живинарских газдинстава оријентисаних ка производњи за тржиште је симболичан. Та газдинства примењују добру технологију производње и остварују добре резултате. Међутим, она имају релативно мале производне капацитете. Сектор - Воће, грождје, поврће и цвеће Структуру биљне производње сеоског подручја Града Прокупље, карактерише велика хетерогеност, производња максимално за сопствене потребе и мањим делом за тржиште, што је последица уситњености сеоског посела, неповољне едукације и неповољна примена савремене технологије производње. Просечна површина засада воћа по газдинству је 0,93 хектара. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и неповољно површина које се наводњавају додатно утичу на производњу. Према Попису пољопривреде из 2012.године, виноград се налазе на 0,18 хектара по газдинству. Највећи део површина под поврћем је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Милева производња је намењена потрошњи у свежем стању, домаћинству и индустријској преради. Просечна површина под поврћем по газдинству је

0,04 хектара. Структура и обим производње поврћа у граду Прокупљу нису задовољавајући и недовољно се користе могућности које пружају повољни агроклиматски услови за узгој раних сорти поврћа. На територији града релативно мали број газдинстава се бави производњом украсног биља и то пре свега у заштићеном простору. То су углавном уско специјализована газдинства која су добро организована и сарађују међусобно по питању заједничке набавке инпута производње и пласмана производа. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору за инвестициона улагања произвођача приликом заснивања нових производних засада, што ће уз редовну примену савремене агротехнике давати високе, квалитетне и стабилне приносе. Сектор - Остали усеви Кретања на тржишту пољопривредних производа утицала су да се сетвена структура у последњих неколико година значајно измени. Површине под житима остале су релативно константне, али је у оквиру њих дошло до редистрибуције у правцу раста удела кукуруза на рачун смањења површина под пшеницом у укупно засејаним површинама. Овом мером се постиже унапређење и модернизовање ратарске производње. Сектор - Пчеларство Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 кг по кошници годишње, али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста броја кошница на територији града што је условљено релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији су нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Опремање газдинстава потребном опремом/модернизовање производње, повећање квалитета и кванитета производа су позитивни ефекти ове мере.

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви по секторима: Сектор-Млеко Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; Повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја бактерија и соматских ћелија); Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Унапређење производне инфраструктуре и опреме. Сектор-Месо Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и крмаче/прасад); Унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринарским стандардима; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Побољшање квалитета производње кроз инвестиције у опрему и механизације. Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће Повећање броја произвођача са повећањем површина под интензивним засадама уз побољшан квалитет производа; Подизање и опремање пластеника; Унапређење стања специјализоване механизације на газдинству; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап. Сектор - Остали усеви Унапређење стања механизације на газдинствима. Сектор - Пчеларство Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достицање стандарда у области заштите животне средине.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су лица уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и налазе се у активном статусу и то: физичка лица - носиоци комерцијалних породичних регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.2.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери: - пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом; Корисник са пребивалиштем и производњом на територији града Прокупља; -Потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондovima; -У случају закупа земљишта, уговор о закупу

мора бити у трајању најмање 5 година (за јагодичасте воће и лозе) од дана расписивања конкурса. Лица која се баве искључиво пољопривредном производњом - потребна је потврда о плаћеним доприносима за пољопривреду из ПНО Фонда (за подносиоце захтева који плаћају осигурање преко пензијског и инвалидског Републичког фонда), уверење из надлежне пореске администрације да је измирен порез на локалном нивоу.

2.2.7. Специфични критеријуми: Сектор -Млеко: Прихватљиви корисници за инвестицију 101.1.1. за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса - говеда су пољопривредна газдинства која, поседују 2-100 приплодних грла говеда млечних раса по подношењу захтева за инвестицију, за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса - оваца и коза су пољопривредна газдинства која поседују од 10 - 300 одраслих оваца или 5 - 300 одраслих коза млечних раса по реализацији инвестиције. Прихватљиви корисници за инвестицију 101.1.17. - набавка опреме - машинна и огреве за наводњавање, су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују максимално 50 млечних крава. Прихватљиви корисници за остале инвестиције у овом сектору су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују 2-19 млечних крава или најмање 10 одраслих оваца или најмање 5 одраслих коза млечних раса. Сектор -Меса: Прихватљиви корисници за инвестицију 101.2.1 су пољопривредна газдинства која поседују 3-99 грла приплодних говеда по раси, или 10 - 299 приплодних грла оваца или коза или 5-99 грла приплодних крмача по реализацији инвестиције. Прихватљиви корисници за остале инвестиције у сектору су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева у Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња -Службени гласник РС, 36-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товленица/овца у турнусу и/или од 1.000-5.999 бројлера у турнусу. Сектор-Воће, грожђе, поврће цвеће: - У складу са инвестицију 101.4.1. Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, кмеља и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која засињају производни засад једне воћне врсте на површини : 0,10- 50 ха јагодастих врста воћака и кмеља, 0,30-100 ха другог воћа, 0,20-100 винове лозе, у условима наводњавања; од 0,50 ха за отворено до 0,20 ха за јагодасто воће, на парцелама које су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Налазе се на територији Града Прокупља. Прихватљиви корисници за инвестицију 101.4.2 за подизање пластеника су пољопривредна газдинства која планирају подизање пластеника - инвестирање у затворени простор на површини од најмање 0,03 ха или полузаштићени простор на површини од најмање 0,10 ха, на парцелама које су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Прихватљиви корисници за остале инвестиције из овог сектора су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују 0,10-1,99 ха јагодастог воћа или 0,30-4,99 ха другог воћа или 0,20 - 100 ха винове лозе, односно уколико имају производњу у затвореном простору од 0,03 -0,49 ха или повртарску производњу на отвореном на 0,20 - 2,99 ха или производњу цвећа на 0,1 -49 ха на отвореном. Услов је да се парцеле које су основ за остваривање подстицаја за инвестиције (минималне дефинисане површине) налазе на територији Града Прокупља и да су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Сектор -Остали усеви: Прихватљиви корисници за остале инвестиције из овог сектора су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују од 0,1-49,99 ха лековитог, ароматичног или зачињског биља односно 1- 49,99 ха под осталим усевима. Услов за све инвестиције у оквиру сектора је да се парцеле које су основ за остваривање подстицаја за инвестиције(минималне дефинисане површине) налазе на територији Града Прокупља и да су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Сектор-Пчеларство: Прихватљиви корисници за инвестицију морају имати 5-500 кошница и минималну техничку опремљеност за производњу меда и да су пријављени у регистар пољопривредних газдинстава.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла и овца: говеда, оваца и коза
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека: фарми, узбуђујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за хлађење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; мјас приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.7	Опрема за третман папака
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.14	Машине за убарање односно скидање усева
101.1.15	Машине за транспорт
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.3	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за хлађење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; мјас приколице и дозатори за кабасту ст
101.2.7	Опрема за третман папака
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.12	Машине за ђубрење земљишта
101.2.13	Машине за сетву
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.15	Машине за убарање односно скидање усева
101.2.16	Машине за транспорт
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.4.1	Подизање кошти или обнављање постојећих (дрчење и подизање) вишегодишњих засада воћата, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.16	Набавка опреме за резновање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за сањау
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убарање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Захтева ће се рангирати по редоследу припрема до утрошка намењених средстава	да	

2.2.10. Интензитет помоћи: Минимални износ инвестиције је 5.000,00 динара, а максимални износи подстицаја по кориснику је 100.000,00 динара што процентуално износи 60%. Суфинансирање за подносиоце захтева који плаћају осигурање преко пензијског и инвалидског Републичког фонда са максималним износом до 300.000,00 динара, што процентуално износи 80%. Висина подстицаја се израчунава без ПДВ-а. За куповину крупне стоке максимални износ 100.000,00 дин. по кориснику, а за ситну стоку максимални износ 10.000,00 дин. по грлу, а максимални износ 100.000,00 дин. по

кориснику. На основу директног трошкова коришћења, издвојена подстицај износи 50% од вредности сатних основа, а максимални износ инвестиције је 1000000 динара до кориснику.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број корисника инвестиција
2	Површина површина обрађених пољопривредним засадама
3	Број диспанзера
4	Број набава одређених материјала
5	Број нове набавке опреме и материјала
6	Број комисија

2.2.12. Административна процедура: Подстицајне инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава одобраваће се путем конкурса. Конкурс одржава Градоначелник града Прокупља у складу са Програмом мере за спровођење пољопривредних мера и политике руралног развоја за 2022. годину. Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови, критеријуми трошкови, потребна документација и време трајања конкурса. Конкурс ће се објављивати путем штампаних и електронских медија. Спречавање могућег двоструког финансирања истих средстава корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Прокупља, спречавање за спорећи важи: подносилац захтева је у обавези да уз захтев за одобрење подстицаја достави Потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену неће тражити и да неће користити безвратна средства у другим јавним фондовима. Пријем захтева о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава се подноси Комисији за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду града Прокупља у складу са конкурсним условима. Детаљне административне процедуре се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобрење захтева испуњени, вршиће се теренски обилазак газдинстава потенцијалних корисника ради утврђивања стања предуслова за поједине инвестиције. Средства се одобравају корисницима која испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава. Након обраде захтева одобрених подстицајних средстава корисници се обавезују да наредних пет година морају изградити садни материјал и опрему и да ће омогућити надлежној Комисији града Прокупља да зановем верификује стања.

2.3. Назив и шафра мере: 201.1 Одрживо коришћење пољопривредног земљишта

2.3.1. Образложење: Пољопривредна производња у граду Прокупљу великим делом је екстензивне природе, и као таква изложена је јаком утицају временских прилика, посебно суше. Низак ниво и непотпуна примена агротехничких мера у биљној производњи, мали проценат наводњаваних површина, недовољан генетички потенцијал и неизбалансирана исхрана стоке, имају снажне последице на осцилације у биљној и сточарској производњи. Пољопривредни произвођачи у току сваке производне године теже да у процесу биљне производње остваре стабилне и високе приносе гајених биљака доброг квалитета. Временски услови и тип земљишта су фактори на које не можемо значајно утицати, међутим агротехничке мере су нешто што можемо сами одредити. Агротехничка мера која има најзначајнији утицај на висину приноса гајених биљака, уколико се изврши адекватно, свакако је примена минералних или органских ђубрива. Како би се у земљишту увек одржавала количина хранљивих материја путем минералних и органских ђубрива неопходних за нормалан раст и развој гајених биљака, најпре морамо извршити лабораторијску анализу земљишта, коју су пољопривредници бесплатно користили последњих година а реализовале Пољопривредне саветодавне и стручне службе. Одрживо коришћење и управљање пољопривредним земљиштем доприноси унапређењу пољопривредне производње, смањује ризике од губитака, спречава деградацију земљишта и штетни деградације природних ресурса, обезбеђује економску одрживост пољопривредних производа и доприноси побољшању квалитета живота у руралном подручју. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014 - 2024 и Стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Топлицког округа из 2013. године.

2.3.2. Циљеви мере: Циљеви мере су заштита природних ресурса, одржавање пољопривредног земљишта у одговарајућем стању, спречавање деградације земљишта, правилна обрада земљишта и употреба ђубрива и пестицида.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није примењиво.

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници средстава ове мере су правна лица која обављају послове испитивања плодности земљишта.

2.3.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери су правна лица уписана у Регистар привредних субјеката.

2.3.7. Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници за ову меру су правна лица која испуњавају услове у погледу техничких и стручних капацитета за обављање послова испитивања плодности земљишта и која имају потребну документацију о испуњености услова за обављање контроле плодности обрадивог пољопривредног земљишта.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.1.1	Одрживо управљање земљиштем

2.3.9. Критеријуми селекције:

2.3.10. Интензитет помоћи: Износ је 100%, односно врши се плаћање цене услуге.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број извршених анализа земљишта.

2.3.12. Административна процедура: Одрживо коришћење пољопривредног земљишта односно инвестиција у оквиру мере - Одрживо управљање земљиштем реализоваће се избором пружаоца услуге у складу са Законом о јавним набавкама. Пружалац услуге мора да испуњава услове у погледу техничких и стручних капацитета за обављање послова испитивања плодности земљишта, односно да буде способан да врши узимање просечног узорка земљишта, врши лабораторијску/агрохемијску анализу земљишта и доставља регистрованим пољопривредним произвођачима препоруке за даље коришћење пољопривредног земљишта. Са изабраним пружаоцем услуге закључиће се уговор. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава.

2.4. Назив и шифра мере: 303 Поддршка младима у руралним подручјима

2.4.1. Образложење: У руралним подручјима на територији Града Прокупиња бележи се депопулација становништва. Тренд напуштања је пре свега присутан у брдско-планинском појасу док се у приградским насељима и селима у равничарском и брдском појасу уочава позитиван тренд недељних миграција. Имајући у виду да на сеоском подручју постоје могућности за развој малог и средњег предузетништва, бизниса у бројним привредним активностима - производњи, преради, демографска обнова руралних подручја на територији Града Прокупиња је један од важнијих циљева руралног развоја. Како би се подржаоостанак младих у руралним подручјима односно њихов повратак из градова, неопходно је

стварати прихватljive животne и радne услове. Ова мера пружа се подршка младима да покрену свој посао, како у сектору пољопривредне производње тако и ван њега, а такође и за рурални развој. Ова мера је у складу са националном Стратегијом развоја Републике Србије и руралног развоја 2014.- 2024 и Стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Тополског округа за период 2013. године.

2.4.2. Циљеви мере: Општи циљеви мере су побољшати демографске структуре руралног подручја и повећање стандарда и стабилности живота сеоског становништва, а специфични циљеви су повећање броја пословних иницијатива младих пољопривредника и подстицање малих пољопривредних газдинстава.

2.4.3. Веза мере са националним програмима: Мера је у складу са Националним развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носилац регистрованог пољопривредног газдинства, старости између 18 година и 40 година, која су регистровала пољопривредно газдинство у текућој или претходној години.

2.4.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере потребно извести бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери - пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом; - носилац газдинства на дан подношења пријаве на конкурс, има навршених 18 година живота, односно у календарској години у којој се подноси пријава на конкурс за реализацију ове врсте подстицаја навршава највише 40 година живота; - пребивалиште на територији Града Прокупиња. Подписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним облицима, у случају закупа земљишта, уговор о закупу мора бити у трајању најмање 5 година (за јагодасте врсте воћа); - одсутност расписивања конкурса. - потребна је потврда о плаћеним доприносима за пољопривреду на ПМС фонду; Уверење локалне пореске администрације да је измирен порез на локалном нивоу.

2.4.7. Специфични критеријуми: За инвестицију у физичку имовину пољопривредних газдинстава: Сектор -Млеко: - Прихватљиви корисници за инвестицију 101.1.1. за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса - оваца и коза су пољопривредна газдинства која поседују 2-100 приплодних грла козла млечних раса по реализацији инвестиције, за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса - оваца и коза су пољопривредна газдинства која поседују од 10 - 300 одраслих оваца или од 10 - 300 одраслих одраслих раса по реализацији инвестиције. Прихватљиви корисници за инвестицију 101.1.2. - Прихватљиви корисници и опреме за наводњавање, су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују максимално 50 млечних крава; Прихватљиви корисници за остале инвестиције у сектору су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују 2-19 млечних крава или најмање 10 одраслих оваца или најмање 5 одраслих коза млечних раса. Сектор -Меса: -Прихватљиви корисници за инвестицију 101.2.1 су пољопривредна газдинства која поседују 3-99 грла приплодних говеда бојних раса, или 10 - 299 приплодних грла оваца или коза или 5-99 грла приплодних крмача по реализацији инвестиције. Прихватљиви корисници за остале инвестиције у сектору су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева у Регистру објеката (у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња - Службени гласник РС, 38-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунаца и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товањских птица у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу. Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће: - Прихватљиви корисници за инвестицију 101.4.1 Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) воћњацима засада воћака, хмеља и винове лозе прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која заснивају производни засад једне воћне врсте на површини : 0,1-50 ха јагодистих врста воћака и хмеља , 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 винове лозе, у условима наводњавања; од 0,50 ха за ораш, од 0,10 ха за јагодасто воће, на парцелама које су уписане у регистар пољопривредних газдинстава, налазе се на територији Града Прокупиња и корисник је у обавези да оснује једну воћну врсту у једном НДЗ годиње. Прихватљиви корисници за инвестицију 101.4.2 за подизање пластеника су пољопривредна газдинства која планирају подизање пластеника - инвестирање у заштићени простор на површини од најмање 0,03 ха или полузаштићени простор на површини од најмање 0,10 ха, на парцелама које су уписане у регистар пољопривредних газдинстава.

Прихватљиви корисници за остале инвестиције у овом сектору су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују 0,10-1,99 ha плодне воћа или 0,30-4,99 ha другог воћа или 0,20 - 100 ha винове лозе, односно уколико имају производњу у затвореном простору од 0,03 - 0,49 ha или повртарску производњу на отвореном на 0,20 - 2,99 ha или производњу цвећа на 0,1 - 49 ha на отвореном. Услов је да се парцеле које су основ за остваривање подстицаја за инвестиције (минималне дефинисане површине) налазе на територији Града Прокупља и да су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Сектор -Остали усеви: -Прихватљиви корисници за остале инвестиције из овог сектора су пољопривредна газдинства која у моменту подношења захтева поседују од 0,10-49,99 ha лековитог, ароматичног или зачинског биља односно 1- 49,99 ha под осталим усевима. Услов за све инвестиције у оквиру сектора је да се парцеле које су основ за остваривање подстицаја за инвестиције (минималне дефинисане површине) налазе на територији Града Прокупља и да су уписане у регистар пољопривредних газдинстава. Сектор-Пчеларство: -Прихватљиви корисници за инвестицију морају имати 5-500 кошница и минималну техничку опремљеност за производњу меда и да су пријављени у регистар пољопривредних газдинстава.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Захтеви ће се ранжирати по редоследу припрема до утрошка намењених средстава	да	

2.4.10. Интензитет помоћи: Износ подстицаја је 65% у односу на износ инвестиције без ПДВ-а, најмање износ 5.000,00 динара , а максимални износ до 499.000,00 динара по кориснику .Суфинансирање за подносиоце захтева који плаћају осигурање новца пензијског и инвалидског Републичког фонда са максималним износом до 300.000,00 динара, што процентуално износи 80%. За куповину крупне стоке максимални износ 100.000,00 дин. по кориснику , а за ситну стоку максимални износ 10.000,00дин. по грлу , а максимални износ 100.000,00 дин по кориснику . На основу директних трошкова куповине сатних основа подстицај износи 80% од вредности сатних основа, а максимални износ инвестиције је 15.000,00 динара по кориснику.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број поднетих захтева

2.4.12. Административна процедура: Мера 303 - Поддршка младима у руралним подручјима Конкурс ће се објавити путем електронских медија. Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду града Прокупља у складу са конкурсним условима. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за меру Поддршка младима у руралним подручјима доноси Градоначелник Града Прокупља. Конкурсом ће се детаљније дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и време трајања конкурса. Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Прокупља, спроводи се на следећи начин: подносилац захтева је у обавези да уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену не користи и да неће користити бесповратна средства у другим јавним фондовима. Након реализације одобрених подстицајних средстава корисници се обавезују да наредних пет година неће отуђити садни материјал и опрему и да ће

омогућити надлежној Комисији града Прокупља да изврши контролу верификује стање. Средства се одобравају корисницима који испуњавају условима из овог конкурса поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава.

2.5. Назив и шифра мере: 304 Економске активности у области привредних делатности које доприносе додацима вредности кроз прераду као и на увођење и сертификацију система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла из газдинствима

2.5.1. Образложење: Техничко-технолошка опрема и опрема пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему и технологију у циљу додавања вредности кроз прераду као и увођење и сертификацију система квалитета хране. Мера локалног програма Економске активности у области привредних делатности доприноси додацима вредности пољопривредним производима као и увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла из газдинствима повезана је са мером Националног програма руралног развоја од 2014. до 2024. године и Националном стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Тошличког округа из 2013. године.

2.5.2. Циљеви мере: Опште циљеви мере су побољшање квалитета примарних и прерађених пољопривредних производа и заштите здравља људи, повећање конкурентности производа стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, а специфични циљеви су повећање обима производње и повећање броја пољопривредних газдинстава који се укључују у сертификационе шеме квалитета.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.5.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су правна лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

2.5.5. Економска одрживост: За реализацију инвестиције потребно поднети бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: За реализацију инвестиције регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са правним статусом и са пребивалиштем и производњом на територији града Прокупља. Најавила инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (користила је подстицаја, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, у случају закупа земљишта, уговор о закупу мора бити у трајању најмање 5 година за нама расписивања конкурса и лица која се баве искључиво пољопривредном производњом - потребно је потврда о плаћеним доприносима за пољопривреду из ПМО фонда.

2.5.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријум за инвестицију у оквиру подршке прераде на газдинству - 304.5 по секторима су Прерада воћа, поврћа и грожђа и маркетинг - прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства које се у активној статусу уколико имају заснован одређен вид производње на пољопривредном газдинству: производњу на минимум 0,30 ха воћа и 0.10 ха грожђа. За инвестицију 304.5.3.5 Набавка опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале. Лица која се баве пољопривредом у оквиру подршке имају сва регистрована пољопривредна газдинства која обављају пољопривредну производњу вина, ракија и других алкохолних пића за сопствене потребе и код којих је предмет подстицаја инвестиције на територији града Прокупља.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.5.3.5	Набавка опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Захтеви се одобравају по времену и редоследу подношења комплетне потребне документације и до утрошка предвиђених средстава за предметну инвестицију. Некомплетни захтеви неће бити разматрани.		

2.5.10. Интензитет помоћи: За набавку опреме за производњу вина, ракија и других алкохолних пића, као и опреме за дегустационе сале износ подстицаја 60% на износ инвестиције без ПДВ-а, минимални износ 5.000,00 динара, а максимални износ до 100.000,00 динара по кориснику. Суфинансирање за подносиоце захтева који плаћају осигурање преко пензијског и инвалидског Републичког фонда са максималним износом до 100.000,00 динара по кориснику, што процентуално износи 80% на износ инвестиције без ПДВ-а.

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	1. Укупан број поднетих захтева

2.5.12. Административна процедура: Подстицаји за инвестиције у Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима одобраваће се путем конкурса. Конкурс расписује Градоначелник града Прокупља у складу са Програмом мере за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за 2022. годину. Конкурсом ће се детаљније дефинисати приватљиви трошкови, потребна документација, услови коришћења подстицајних средстава, време трајања конкурса. Конкурси ће се објављивати путем штампаних и електронских медија. Спрезавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Прокупља, спроводи се на следећи начин: подносилац захтева је у обавези да уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену не користи и да неће користити бесповратна средства у другим јавним фондovima. Пријем захтева о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима подноси се Комисији за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду града Прокупља у складу са конкурсним условима. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени, вршиће се теренски обилазак газдинстава потенцијалних корисника ради утврђивања испуњења предуслова за поједине инвестиције. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава. Након реализације одобрених подстицајних средстава корисници се обавезују да наредних пет година неће отуђити опрему и да ће омогућити надлежној Комисији града Прокупља да записником верификује стање.

2.6. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.6.1. Образложење: Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на константном трансферу знања и информација, праћењу нових технологија и стручном усавршавању. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014.- 2024 и Стратегијом развоја Нишавског, Пиротског и Топличког округа из 2013. године. Поддршка информативним активностима

обухватиће подршку промоције развојних вештачких предузећа, потреба села, чувања традиције, подршку активностима vezanim за подizanje нивоа знања и вештачких и ускута в активностима vezanim за развој села у образовном, здравственом, културном, социјалном, економском и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота становништва.

2.6.2. Циљеви мере: Општи циљеви развој подршке у руралних подручја заснован на знању; - функционално повезивање свих актера локалног развоја; - побољшање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије жене, младих газдинстава и микропредузећа у руралним срединама; - одрживи развој, заштита животне средине, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва.

2.6.3. Веза мере са националним програмима: Рурални развој и пољопривреду: Није применљиво.

2.6.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су: правна лица која имају седиште на подручју Града Прокупља и јединица локалне самоуправе са дефинисаним циљевима обављања информативних активности (манифестације).

2.6.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере треба потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери су: пребивалиште и производња на територији Града Прокупља; потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; да је уписан у привредаруђи регистар (Регистар привредних субјеката).

2.6.7. Специфични критеријуми: Правна лица која имају седиште на подручју Града Прокупља и јединица локалне самоуправе са дефинисаним циљевима обављања информативних активности (манифестације).

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, манифестације, студјиска путовања

2.6.9. Критеријуми селекције:

2.6.10. Интензитет помоћи: Правна лица подржава се у износу од 70% вредности инвестиције без ПДВ-а, а активности у организацији саме локалне самоуправе финансираће се у износу до 80%. са минималним износом од 5.000,00 динара, а максимални износ до 50.000,00 динара по кориснику.

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број извршених манифестација

2.6.12. Административна процедура: Средства за реализацију мере Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју, одобрава Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Града Прокупља, на основу поднетих захтева потенцијалних корисника. Суфинансирања манифестација која су везана за област руралног развоја реализоваће се путем Конкурса која расписује Градоначелник Града Прокупља. Комисија ће одлуке о опредељивању средстава доносити у складу са овом Програмом и Конкурсом. Конкурсом ће се детаљније прихватљиви трошкови, потребна документација, услови коришћења подстицајних средстава и време подношења захтева. Комисија врши проверу извода из захтева и може да захтева достављање додатне документације. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу

поднетих комплетних захтева до утрошка расположивих средстава .

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Извор податка и година
Општи подаци	
Администрација општине Пале	
Аутономна покрајина	рзс*
Регион	рзс*
Област	рзс*
Град или општина	рзс*
Површина	рзс*
Број насеља	рзс*
Број катастарских општина	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРН)	
Демографски показатељи	
Број становника	рзс**
Број домаћинстава	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	рзс**
- у руралним подручјима АП ЈЛС	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	рзс**
Просечна старост	рзс*
Индекс старења	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	Без школске спреме - 1.729; са непотпуним основним образовањем - 4.437
Основно образовање (%)	рзс*
Средње образовање (%)	рзс*
Више и високо образовање (%)	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	43%
Природни услови	
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брдско-планинско подручје
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Земљишта гађавају у оподзолжавају, гађвача селитинска, сировине делумијални наноси, алувијални наноси реондизме и др. Земљиште по бонитетској вредности креће се од прве 1% друге 5,4%, треће 17%, четврте 24%, пете 20% и шесте до осме класе 32%.
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална

Просечна количина падавина (mm)	24,14	Интерни
Средња годишња температура (oC)	21,7	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	река Голлица I реда која припада водном подручју „Морава“ Нипп, и 23 реке и потока II реда; подземне воде.	Интерни
Површина под шумом (ha)	35.485	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	41%	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	у шуми - 4,22 ,ван шуме -3,89	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	36.967 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	5.548	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	Укупан број ПГ -3.478; број активних ПГ -3.165	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	Укупан број ПГ -3.452 ; број активних ПГ -3.140	
- правна лица и предузетници (%)	Предузетници: укупан број ПГ -7, број активних ПГ -7 и ПГ са статусом правног лица : укупан број ПГ -1, број активних ПГ -1	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	17.789	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	72,23%	
Оранице и бабште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	оранице и бабште -7.527 ха,воћњаци -4 565 ха,виногради -173 ха,ливаде и пашњаци 5.330 ха окућнице - 191 ха, расадници - 2 ха, остало -2 ха.	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	жита-5.615ха,индустријско биље-6 ха,поврће -60ха,крмно биље-1.479 ха,угар-218 ха,макунарке -73ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	5.531 ха.	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)		Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)		Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	232	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)		Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	118 ха	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)		Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	505.2751 ха (за 2021 год.)	Интерни
- физичка лица (%)	329.8318 ха (за 2021 год.)	Интерни
- правна лица (%)	правна лица -98.0386 ха,правна лица (бесплатно коришћење) -72.7491 ха (за 2021 год.)	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошница пчела (број)	говеда -4.020 ;свиње -10.465;овце -5.642 ;козе1.454;живина -69.349;кошница пчела 5.104.	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	6.289 трактора ;126 комбајна 13.486 прикључних машина	рзс***

Пољопривредни објекти (број)	Објекти за сменштај пољопривредних машина и опрема - 1.000; молари за кукуруз - 3.638; амбараи - 1.566; силоси - 6; објекти за сменштај сточне хране - 3.237; свиња - 3.580, кокошака - 3.885 остала стока - 805.	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	чч - 7; сушара - 5; стакленик - 1; пластеници - 117; Објекти за силажу - 49.	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ха, број ПГ)	Употреба на површини за: минерална ђубрива 9.206 ха; Чврсти стајњак 1.853 ха; течни стајњак и осака 126 ха; Средства за заштиту биља 8.965 ха.	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	12.574	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ха)	20.199; 5,90%	рзс***
Годишње радне јединице (број)	4.467	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	1 задруга и 5 удружења	Интерни
Производња пољопривредних производа (количина):		
- биљна производња (t)	13.500 т пшенице, 20.300 т кукуруза, 2.500 т јечма, 21.300 т шљива, 6.700 т вишње и преко 10.000 т другог воћа.	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	1.700 меса	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
Сабраћајна инфраструктура		
Дужина путева (km)	Савремени коловоз - 239,5 км; укупно 362,832; Државни путеви I реда : свега 31,252 и савремени коловоз 31,252; Државни путеви II реда : савремени коловоз 85,31 , свега 112,58 ; Општински путеви : савремени коловоз 123,0 , свега 219,6	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	Поште - 10 ; Телефонски претплатници - 13.915; Пакети хил.- 2. Писмоносне пошиљке хил.- 561	рзс*
Водопривредна инфраструктура		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	9.600	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	8.560	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	1.629 хиљ.м3	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	-	рзс*
Енергетска инфраструктура		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	-	Интерни
Социјална инфраструктура		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	-	рзс*
Број становника на једног лекара	61	рзс*
Број корисника социјалне заштите	258	рзс*

Диверзификација привредне економије		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	4.588	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	278	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	-	рзс*
Трансфер знања и информација		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	-	ПССС

М.П.

Број:06-94/2022-02

Дана: 03.10.2022

ПРЕДСЕДНИК

ОПШТИНЕ ГРАДА ПРОКУПЉА

Дејан Лазић

[Handwritten signature in blue ink]

